

Nr. RI18.0131 (2018)

Betreft: Transformatieplan Jeugdhulp 2018-2021 Kop van Noord-Holland

Aan de leden van de Gemeenteraad

1. Inleiding

De jeugdzorgregio Kop van Noord-Holland is eerder, evenals de overige 41 jeugdzorgregio's in Nederland, uitgenodigd een transformatieplan Jeugdhulp in te dienen bij het Rijk. Dit heeft geleid tot het Transformatieplan Jeugdhulp 2018-2021 Kop van Noord-Holland, dat samen met de gemeenten Hollands Kroon, Schagen en Texel is opgesteld en vervolgens ter beoordeling is aangeboden aan het Rijk. Het transformatieplan Jeugdhulp Kop van NH bevat de grote ontwikkelopgaven op het gebied van jeugdhulp voor de regio waar de verschillende ketenpartners en gemeenten elkaar voor nodig hebben.

Op 29 november jl. maakte de Stuurgroep Zorglandschap (zijnde de VNG, de Branches Gespecialiseerde Zorg voor de Jeugd (BGZJ) en de ministeries van JenV en VWS) bekend dat de bijdrage uit het Transformatiefonds (jaarlijks € 324.423,-, voor de duur van drie jaar) is toegekend voor de uitvoering van het Transformatieplan. Dit is in de decembercirculaire 2018 gepubliceerd.

Graag informeren wij u over de doelen en ontwikkelvoorstellen zoals deze in het transformatieplan zijn geformuleerd.

2. (Boven)regionale transformatieagenda Jeugdzorg als basis voor het transformatieplan Jeugdhulp Kop van Noord-Holland

De afgelopen periode zijn diverse gesprekken in het kader van de regionale inkoop jeugdzorg gevoerd met jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen over de transformatieagenda voor de komende jaren. Externe marktverkenningen, aangevuld met interne marktverkenningen, hebben geleid tot een (boven)regionale transformatieagenda in de jeugdzorg, met een reeks aan ontwikkeldoelen. Deze doelen vormen de basis voor het transformatieplan Jeugdhulp 2018-2021 Kop van NH, aangevuld met doelen die op lokaal niveau zijn geformuleerd.

3. Transformatieplan Jeugdhulp als antwoord op aanbevelingen van Rekenkamercommissie

In Den Helder zijn recent onderzoeken uitgevoerd naar de ontwikkelingen in de jeugdzorg¹. De conclusie uit deze rapporten is, dat de nadruk de afgelopen jaren vooral heeft gelegen op het "doen", op het continueren en organiseren van de juiste jeugdhulp in het belang van de jeugdigen en hun ouders. Hoewel er in de uitvoering nog verbeterpunten zijn, is de conclusie dat de transitie geslaagd is en dat de basis van de jeugdzorg – het organiseren van de hulp - voldoende op orde is om op verder te bouwen. De visieontwikkeling, monitoring en de beleidsevaluatie zijn op dit moment volop gaande.

Voor Den Helder geldt expliciet dat de ontwikkelvoorstellen in het transformatieplan tegemoet komen aan de aanbevelingen die de inspectie en de Helderse rekenkamer hebben gedaan met betrekking tot de transformatie.

4. Wat is het gezamenlijke doel van het transformatieplan Jeugdhulp?

De jeugdhulp vernieuwen kunnen we alleen maar door het samen te doen. Helder benoemen waar we regionaal en lokaal aan werken en met welk doel geeft richting en sturing. Samen met jeugdhulpaanbieders, eerstelijnszorg en het onderwijs hebben wij de belangrijkste thema's benoemd en verder uitgewerkt. Met als doel de jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en het

¹ - Onderzoek van de Rekenkamercommissie Den Helder: "Onderzoek naar de effectiviteit van de transformatie in de jeugdzorg (augustus 2018)

- Rapport samenwerkende inspecties jeugd: 'Toezicht Wijkteams Zorg en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen in Den Helder' (Samenwerkend Toezicht Jeugd 2017)

onderwijs toegankelijker en beter te maken voor kinderen, jongeren en gezinnen, zodat ondersteuningsbehoefte wordt voorkomen of op tijd passende hulp beschikbaar is.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Het kind centraal in het gezin;
- Zoveel mogelijk maatwerk;
- Zo thuis mogelijk;
- Een vroegsignaleringsstructuur opzetten om erger te voorkomen;
- Lagere kosten door een beter resultaat.

We willen:

- voorkomen dat jeugdigen op latere leeftijd extra zorg en ondersteuning nodig hebben;
- dat de ouders meer de regie pakken. We realiseren ons dat dit niet in alle gezinnen mogelijk is;
- dat kinderen, jongeren en gezinnen weten waar ze voor hulp terecht kunnen en zo snel mogelijk de juiste hulp ontvangen;
- inzetten op het versterken van de (specialistische) ambulante jeugdhulp, zodat meer kinderen thuis kunnen blijven wonen;
- jeugdhulp in gezinsvormen versterken, zodat kinderen toch in een gezinssetting kunnen wonen en opgroeien als het thuis (tijdelijk) niet meer lukt;
- andere vormen van kleinschalig wonen en verblijf organiseren opdat kinderen daar beter gedijen, korter hoeven te verblijven en het 'doorschuiven' van kinderen stopt;
- dat ieder kind de kans heeft zich in een doorgaande schoollijn naar vermogen te ontwikkelen en ontplooiën;
- het leerrecht van kinderen/jongeren waarmaken door extra jeugdhulp in aansluiting bij het onderwijs te bieden als het zonder niet lukt;
- dat jongeren een passende plek op de arbeidsmarkt veroveren en indien nodig met de noodzakelijke ondersteuning;
- de veiligheid van kinderen voorop stellen: samen met partners zorgen voor een sluitend vangnet en structurele veiligheid;
- ervoor zorgen, samen met de partners, dat de wachtlijsten verdwijnen door deels een andere meer vroegtijdige aanpak;
- sturen op (interne en externe) resultaten van jeugdhulp zodat we structureel kunnen verbeteren.

5. Ontwikkelvoorstellen

Het bovenstaande in ogenschouw nemend, doet de regio Kop van Noord-Holland in het transformatieplan ontwikkelvoorstellen aan de hand van vijf thema's, namelijk:

1) *Vanuit vertrouwen elkaar versterken en samenwerken.*

- We organiseren dat de geïndiceerde ondersteuning en de niet-geïndiceerde ondersteuning vanuit het maatschappelijk veld (welzijnsorganisaties, scholen, verenigingen, vrijwilligers, buurthuizen, ontmoetingspunten e.d.) en bedrijfsleven beter op elkaar afgestemd zijn.
- We gaan de toegang tot jeugdhulp via de huis- en jeugdarts beter organiseren, door te investeren in een intensievere samenwerking met huis- en jeugdartsen zodat zij beter bekend zijn met het voorliggend veld en hoe zij dit kunnen inzetten. We doen dit onder andere door de inzet van een Praktijkondersteuner Huisarts – Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg (POH-JGGZ) die problematiek bij jeugdigen en/of hun gezin voortijdig signaleert, oppakt en zo doorverwijzing naar de Jeugd-GGZ, waar mogelijk, voorkomt.
N.B. Dit ontwikkelvoorstel is in het kader van de begroting 2019 als taakstelling besloten.

2) *Zo stabiel en thuis mogelijk opgroeien*

- Samen met aanbieders gaan we op zoek naar kleinschalige betaalbare vormen van verblijf dichtbij huis. Hierbij is het uitgangspunt dat het verblijf de gezinssituatie zoveel mogelijk benadert.
- We ontwikkelen een aanpak, gericht op het bieden van perspectief aan kinderen die verblijven in een gezinshuis of in een andere vorm van verblijf waarbij toegewerkt wordt naar een snellere en veilige terugkeer naar huis, naar het wonen bij een pleeggezin of naar (begeleid) zelfstandig wonen. We creëren hiervoor in een vroeg stadium van de plaatsing van het kind in bijvoorbeeld een gezinshuis een vangnet voor het kind, door relevante partners - zoals de school en de woningcorporatie – intensief te betrekken bij het verblijf.
- We houden het pleegzorgfonds in stand om het voor pleegouders makkelijker te maken om pleegouder te zijn en te blijven.

3) *Ontwikkeling gaat door*

- We maken bindende afspraken met partijen in het veld van zorg en onderwijs over een doorgaande zorglijn van -9 maanden jaar tot 23 jaar.

- We ontwikkelen en implementeren samen met het onderwijs en jeugdhulpaanbieders flexibele onderwijs-zorgarrangementen, met de volgende aandachtspunten:
 - Jeugdhulp dichterbij de scholen
 - Vroegtijdige signalering
 - Mediawijsheid
 - Organisatie Schoolmaatschappelijk werk (SMW) en aansluiting SMW - team Jeugd & Gezin.
 - We investeren in de regionale samenwerking tussen onderwijs, zorg én arbeidsmarkt.
- 4) *Van kwetsbaar naar sterk*
- We ontwikkelen een sluitende en integrale aanpak voor kwetsbare jongeren/jongvolwassenen waarbij de jongeren/jongvolwassenen worden begeleid naar school of passend en duurzaam werk en naar een begin van een zelfstandig volwassen leven.
- 5) Samen voor veiligheid
- We maken het voor omstanders (denk aan onderwijs, kinderopvang, sportverenigingen) makkelijker om zorgen over een kind of gezin bespreekbaar te maken.
 - We zetten in op een gezamenlijke visieontwikkeling en het ontwikkelen van gezamenlijke plannen van aanpak met de gehele keten die betrokken is bij het signaleren en borgen van de veiligheid van kinderen en gezinnen op basis van de principes van risico gestuurde zorg en een systeemgerichte aanpak. Daarin betrekken we ontwikkelingen die al gaande zijn of ingezet worden, zoals bijvoorbeeld de doorontwikkeling van het consultatie- en adviesteam, de invoering van de verscherpte meldcode en de radarfunctie van Veilig Thuis.
 - We starten een pilot met inzet van gezinscoaches in kader van gezinssystemische aanpak, met als doel te komen tot een duurzame en structurele oplossing voor gezinnen met complexe transgeneratieve problematiek. Ieder gezin dat hiervoor in aanmerking komt krijgt een gezinscoach toegewezen, die het gezin gedurende een langere periode intensief ondersteunt en begeleidt op alle leefdomeinen van het gezin.

6. Het vervolg

Met de regio specificeren wij de komende maanden de ontwikkelvoorstellen tot een concreet plan van aanpak, inclusief een begroting tot aan 2021. Ook de verdeling van de middelen die vrijkomt uit het transformatiefonds tussen de vier gemeenten is onderdeel van dit plan van aanpak, waarbij opgemerkt wordt dat voor sommige opgaven geldt dat deze al in uitvoering zijn of op de planning staan en vanuit bestaande middelen gefinancierd worden.

Parallel aan deze ontwikkeling wordt een plan van aanpak Transformatie Jeugdhulp opgesteld dat gericht is op de lokale situatie. Tijdens een nader te organiseren informatieavond wordt de commissie Maatschappelijke ontwikkeling geïnformeerd over de stand van zaken en de vervolgstappen omtrent het lokale plan van aanpak Transformatieplan Jeugdhulp.

Middels een raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over het regionale plan van aanpak, zodra deze gereed is.

Den Helder, 18 december 2018.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus

MINUUT

MINUUT